

Avgust 2021.

U fokusu: Zakon o zaštiti poslovne tajne

Dana 27. maja 2021. godine, Narodna skupština Republike Srbije je usvojila Zakon o zaštiti poslovne tajne (u daljem tekstu: „**Zakon**“) koji se primenjuje od dana 5. juna 2021. godine.

Pre donošenja ovog Zakona, na snazi je deset godina bio prethodni Zakon o zaštiti poslovne tajne („Službeni glasnik RS“, broj 72/11) ali je zarad usklađivanja propisa sa zakonodavstvom EU, a pogotovu sa Direktivom 2016/943, bilo neophodno da se donese novi zakon koji uređuje predmetnu materiju.

U skladu sa navedenim, Zakon definiše poslovnu tajnu kao informacije koje kumulativno ispunjavaju sledeće uslove:

- predstavljaju tajnu jer nisu u celini ili u pogledu strukture i skupa njihovih sastavnih delova opšte poznate ili lako dostupne licima koja u okviru svojih aktivnosti uobičajeno dolaze u kontakt sa takvom vrstom informacija;
- imaju komercijalnu vrednost jer predstavljaju tajnu;
- lice koje ih zakonito kontroliše je u datim okolnostima preduzelo razumne mere kako bi sačuvalo njihovu tajnost.

Razumnom merom očuvanja tajnosti poslovnih informacija se, između ostalog, smatra izrada internog akta o rukovanju poslovnom tajnom i preciziranje kruga lica i njihova prava i obaveze prilikom rukovanja poslovnom tajnom. Stoga, preporuka je licima koje žele da zakonski zaštite poverljive informacije da sačine pomenuti akt.

U cilju proširivanja pojma poslovne tajne više nije neophodan uslov da se iskorišćavanjem konkretne tajne može ostvariti ekonomska korist i naneti šteta imaću poslovne tajne.

Zakon pravi distinkciju između zakonitog i nezakonitog pribavljanja, odnosno korišćenja i otkrivanja poslovne tajne, pa se tako navedene radnje smatraju zakonitim ukoliko dovode do pribavljenja poslovne tajne na jedan od sledećih načina:

- 1) nezavisnim otkrićem ili stvaranjem;
- 2) posmatranjem, proučavanjem, rastavljanjem ili testiranjem proizvoda ili predmeta koji je učinjen dostupnim javnosti ili koji je zakonito u državi pribavioca informacije (obrnuti inženjering) koji nije vezan pravno važećom obavezom da ograniči pribavljanje poslovne tajne ili koji nije vezan pravno važećom obavezom zabrane vršenja obrnutog inženjeringa;

- 3) ostvarivanjem prava zaposlenih ili predstavnika zaposlenih na informisanje i konsultovanje u skladu sa posebnim propisima;
- 4) drugom radnjom koja je u okolnostima konkretnog slučaja u skladu sa dobrim poslovnim običajima.

Pored prethodno navedenog, značajnije novine i odredbe ovog Zakona se odnose na:

- ograničeno obezbeđivanje zaštite poslovne tajne stranog pravnog lica, odnosno samo u slučaju kada to proizilazi iz međunarodnih ugovora koji se primenjuju u Srbiji ili po osnovu načela uzajamnosti;
- kažnjavanje preduzetnika i fizičkih lica koja nezakonito pribave, koriste ili objave poslovne tajnu, pored pravnih lica i odgovornih lica u njima koji su se do sada isključivo kažnjavali, a u cilju obeshrabrivanja što većeg kruga lica da nezakonito pribavljaju poslovnu tajnu;
- produžavanje rokova za podnošenje tužbe za zaštitu poslovne tajne, tako da se tužba sada može podneti u roku od godinu dana od kada je tužilac saznao za povredu i lice za koje se sumnja da je povredilo poslovnu tajnu, odnosno u roku od pet godina od dana učinjene povrede ili od dana učinjene poslednje povrede; Prethodni rokovi su bili šest meseci, odnosno tri godine;
- proširivanje kruga lica koji su ovlašćeni da podnesu tužbu za zaštitu poslovne tajne, tako da pored držaoca poslovne tajne, tužbeni zahtev može da podnese i sticalac licence, ako je za to ovlašćen na osnovu ugovora ili zakona i to po opštim pravilima o naknadi štete;
- preciziranje pojma naknade štete koju držalac poslovne tajne, odnosno sticalac

licence, ima pravo da traži tužbom, tako da sada, pored naknade materijalne, navedeni subjekt može da zahteva i naknadu nematerijalne štete.

*Odricanje od odgovornosti: Tekst u prilogu šalje se kao opšte uputstvo i ne predstavlja pravni savet.
Copyright Cvetkovic, Skoko & Jovicic 2021.*